

**CENTRALE RAAD VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN**

NATIONALE ARBEIDSRAAD

CRB 2006-1310 DEF
CCR 10

ADVIES Nr. 1.573

Gemeenschappelijke Raadszitting van dinsdag 21 november 2006

**WETSONTWERP EN ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT TER UITVOERING VAN
HET ADVIES NR. 1.536 VAN 30 NOVEMBER 2005 BETREFFENDE DE
VEREENVOUDIGING VAN DE SOCIALE BALANS**

ADVIES

Onderwerp : Wetsontwerp en ontwerp van koninklijk besluit ter uitvoering van het advies nr.1.536 van 30 november 2005 betreffende de vereenvoudiging van de sociale balans

---

De heer P. VANVELTHOVEN, minister van Werk, heeft het advies van de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het bedrijfsleven gevraagd over een wetsontwerp met betrekking tot de mededeling aan de werknemersvertegenwoordigers van de inlichtingen over de voordelen betreffende de maatregelen ten gunste van de tewerkstelling en een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van Vennootschappen.

Dit wetsontwerp en ontwerp van koninklijk besluit beogen uitvoering te geven aan het advies nr.1.536 van de Nationale Arbeidsraad van 30 november 2005 betreffende de vereenvoudiging van de sociale balans.

Het onderzoek van deze teksten werd toevertrouwd aan de Gemengde Commissie Nationale Arbeidsraad - Centrale Raad voor het bedrijfsleven "Sociale balans".

Op verslag van die Gemengde Commissie hebben de Raden op 21 november 2006 volgend eenparig advies uitgebracht.

x   x   x

**ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD EN DE
CENTRALE RAAD VOOR HET BEDRIJFSLEVEN**

I. RETROACTA

De Raden herinneren eraan dat de Nationale Arbeidsraad in punt 4 van zijn advies nr. 1.534 van 16 november 2005 een onderzoek gewijd heeft aan de artikelen 28 en 29 van het voorontwerp van wet betreffende het Generatiepact die ertoe strekken een begin van uitvoering te geven aan de vereenvoudiging van de sociale balans, zoals voorzien in punt 22 van het Generatiepact. Punt 22 van het Generatiepact bepaalt dat van zodra de vereenvoudigde sociale balans ingevoerd is, de globale Belgische opleidingsinspanningen met het door de Nationale Arbeidsraad ontwikkelde meetinstrument zullen opgevolgd worden.

Hij heeft zich in dat advies afgevraagd of deze artikelen een passende wettelijke basis bieden voor de vereenvoudiging van de sociale balans en heeft zich het recht voorbehouden om een alternatief voorstel met betrekking tot de vereenvoudiging van de sociale balans uit te werken.

In zijn advies nr. 1.536 van 30 november 2005 heeft de Nationale Arbeidsraad dit alternatief voorstel uitgewerkt. Daarbij wordt enerzijds voorgesteld om een aantal rubrieken van de sociale balans te vereenvoudigen en anderzijds om een aantal rubrieken met betrekking tot de opleidingsinitiatieven beter te omschrijven. Voorts heeft de Raad de wens uitgedrukt dat de Raden conform artikel 48 van de wet van 22 december 1995 houdende maatregelen tot uitvoering van het meerjarenplan voor de werkgelegenheid voorafgaandelijk over de uitwerking van het alternatief voorstel zouden worden geraadpleegd. De Raad wenste daarbij uitdrukkelijk een neutraliteit op het vlak van informatieverstrekking zodat deze zelfde gegevens met de nieuwe werkwijze onder dezelfde vorm en binnen dezelfde termijn per onderneming ter beschikking zouden worden gesteld.

II. ONDERWERP VAN ONDERHAVIG ADVIES

De heer P. VANVELTHOVEN, minister van Werk, heeft de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven om advies verzocht met betrekking tot een wetsontwerp inzake de mededeling aan werknemersvertegenwoordigers van de inlichtingen over de voordelen betreffende de maatregelen ten gunste van de tewerkstelling en een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van Vennootschappen.

Deze teksten beogen uitvoering te geven aan het alternatief voorstel van de Nationale Arbeidsraad opgenomen in zijn advies nr.1.536 van 30 november 2005.

Het wetsontwerp strekt ertoe de inlichtingen met betrekking tot het gebruik van de maatregelen ten gunste van de tewerkstelling in de sociale balans te schrappen en te voorzien dat voortaan de instelling van sociale zekerheid deze inlichtingen op een elektronische manier aan de werkgever overmaakt die deze op zijn beurt dient mee te delen aan de werknemersvertegenwoordigers in de onderneming.

Het ontwerp van koninklijk besluit beoogt enerzijds een aantal vereenvoudigingen in de sociale balans in te voeren en anderzijds de rubrieken met betrekking tot de opleidingsinitiatieven te verfijnen zoals voorgesteld in het advies nr. 1.536 van de Nationale Arbeidsraad.

III. STANDPUNT VAN DE RADEN

De Raden hebben een onderzoek gewijd aan het ter advies voorgelegd wetsontwerp en ontwerp van koninklijk besluit.

Zij hebben daarbij nagegaan in welke mate deze teksten een correcte uitvoering geven aan de voorstellen die de Nationale Arbeidsraad in zijn advies nr. 1.536 heeft geformuleerd.

De Raden hebben in dit verband navolgende opmerkingen geformuleerd.

A. Met betrekking tot het wetsontwerp

1. Toepassingsgebied

De Raden stellen vast dat het wetsontwerp van toepassing is op de werkgevers die vallen onder het toepassingsgebied van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités op voorwaarde dat ze tenminste 20 werknemers tewerkstellen.

Zij vestigen er de aandacht op dat dit toepassingsgebied beperkter is dan het toepassingsgebied van de sociale balans.

Het opmaken van een sociale balans wordt volgens de huidige wetgeving opgelegd aan alle ondernemingen die een jaarrekening moeten openbaar maken ongeacht het aantal werknemers die zij tewerkstellen. Bovendien wordt het toepassingsgebied uitgebreid tot een aantal ondernemingen die geen jaarrekening moeten opstellen.

De Raden kunnen ermee akkoord gaan dat het toepassingsgebied zou beperkt worden tot alle ondernemingen die vallen onder het toepassingsgebied van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités maar kunnen niet instemmen met de beperking tot ondernemingen die tenminste 20 werknemers tewerkstellen.

Zij zijn van oordeel dat alle ondernemingen over de inlichtingen met betrekking tot de tewerkstellingsmaatregelen moeten kunnen beschikken, ongeacht het aantal werknemers die zij tewerkstellen.

Deze informatie is immers van belang voor de bedrijfsvoering en dit geldt evenzeer voor kleine ondernemingen als voor grote ondernemingen. Bovendien komt deze vraag tegemoet aan de vereiste van neutraliteit die in het advies nr. 1.536 van de Nationale Arbeidsraad werd vooropgesteld. In de huidige regeling inzake de sociale balans dienen deze inlichtingen meegedeeld aan de ondernemingsraad en bij ontstentenis van een ondernemingsraad aan de vakbondsafvaardiging en bij ontstentenis van een vakbondsafvaardiging kan deze informatie door alle werknemers geraadpleegd worden op dezelfde plaats waar het arbeidsreglement bewaard wordt.

Zij wijzen er voorts op dat indien het de bedoeling is het toepassingsgebied te beperken tot de ondernemingen met een vakbondsafvaardiging, de beperking tot 20 werknemers niet opgaat, aangezien in een aantal sectoren een vakbondsafvaardiging dient opgericht in ondernemingen die minder dan 20 werknemers tewerkstellen.

2.

Timing

De Raden stellen vast dat in het wetsontwerp enkel het ogenblik regelt waarop de werkgever de inlichtingen over de voordelen ten gunste van de tewerkstelling dient mee te delen aan de ondernemingsraad en bij ontstentenis van een ondernemingsraad aan de vakbondsafvaardiging namelijk binnen de maand na de transmissie van deze inlichtingen door de instelling van sociale zekerheid.

Het tijdstip waarop de inlichtingen door de instelling van sociale zekerheid moet overgemaakt worden aan de werkgever dient evenwel nog bij koninklijk besluit te worden vastgesteld.

De Raden wijzen erop dat thans deze inlichtingen die een onderdeel vormen van de sociale balans samen met de jaarlijkse inlichtingen voorzien in de C.A.O. nr 9, op hetzelfde tijdstip als de jaarrekening aan de werknemersvertegenwoordiging in de onderneming moeten worden overgemaakt.

Er wordt hierbij een onderscheid gemaakt naargelang de betrokken onderneming al dan niet wordt opgericht onder de vorm van een handelsvennootschap.

Voor de niet-handelsvennootschappen dient de informatie aan de ondernemingsraad minstens 15 dagen vóór de vergadering waarop de jaarlijkse informatie wordt besproken te worden overgemaakt en dient de bespreking plaats te vinden binnen de drie maanden die volgen op de afsluiting van het boekjaar. Indien het boekjaar wordt afgesloten op 31 december betekent dit dat de jaarlijkse informatie zal besproken zijn ten laatste op 31 maart daaropvolgend en overhandigd aan de werknemervertegenwoordiging ten laatste op 15 maart.

Voor handelsvennootschappen heeft de bijzondere vergadering van de ondernemingsraad ter bespreking van de jaarlijkse informatie verplicht plaats vóór de datum van de vergadering van de aandeelhouders. De overhandiging van de informatie aan de ondernemingsraad moet minstens 15 dagen vóór deze vergadering plaatsvinden.

De Raden achten het noodzakelijk dat de timing zoals deze in de huidige regelgeving is voorzien, ook voor de inlichtingen met betrekking tot de maatregelen ten gunste van de tewerkstelling geëerbiedigd wordt. Zoals in het advies nr. 1.536 werd vooropgesteld, moet het hier gaan om een neutrale operatie.

Uit de toelichting van de vertegenwoordiger van de beleidscel van de minister van Werk hebben zij evenwel begrepen dat er op technisch en informaticavlak problemen rijzen om deze inlichtingen tijdig via de RSZ aan de werkgevers ter beschikking te stellen, zodat zij de huidige in de regelgeving voorziene timing kunnen respecteren. Dit zou bovendien vooral het geval zijn, indien het toepassingsgebied zoals de Raden vragen, zou uitgebreid worden tot alle ondernemingen ongeacht het aantal werknemers.

De Raden vragen dat er pragmatische oplossingen met de RSZ zouden gevonden worden, opdat de werkgever via zijn ondernemingspagina (mailbox) tijdig over de inlichtingen met betrekking tot de maatregelen ten gunste van de tewerkstelling zou kunnen beschikken om zijn verplichtingen zoals die in de huidige wetgeving zijn voorzien, te kunnen naleven.

Indien om praktische redenen het niet mogelijk zou zijn om op hetzelfde tijdstip de informatie via de mailbox te leveren voor alle ondernemingen zijn de Raden ermee eens om in twee fasen te werken : in een eerste fase de inlichtingen te verschaffen voor de ondernemingen met minstens 15 werknemers (drempel vanaf wanneer de oprichting van een vakbondsafvaardiging in een aantal sectoren geldt) en in een tweede fase de inlichtingen te verschaffen voor de ondernemingen met minder dan 15 werknemers.

3. Openbaarmaking van de inlichtingen

De Raden wijzen erop dat volgens de huidige wetgeving doordat de sociale balans geïntegreerd is in de jaarrekening, alle informatie die erin is opgenomen, openbaar is via de NBB, en via allerlei informatiedragers vlot publiek toegankelijk is zowel op individueel niveau per onderneming als geglobaliseerd per sector of groep van ondernemingen.

De Raden wensen dat ook de inlichtingen met betrekking tot de maatregelen inzake de tewerkstelling ten gunste van de ondernemingen zoals in het verleden openbaar zijn, desnoods via andere informatiedragers. Anders wordt er geraakt aan de neutraliteit zoals in het advies nr. 1.536 van de Nationale Arbeidsraad werd gevraagd. Op deze wijze kan ook het euvel worden hersteld waarbij onder meer de scholen buiten het nieuwe toepassingsgebied zouden vallen.

4. Statistische verwerking

De Raden stellen vast dat volgens de huidige wetgeving inzake de sociale balans de NBB een databank moet samenstellen met betrekking tot de gegevens die haar zijn overgemaakt. Bovendien kunnen de paritaire comités en subcomités, de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het bedrijfsleven vragen dat er geglobaliseerde statistieken worden opgemaakt voor de sectoren of subsectoren die onder hun bevoegdheid vallen.

Zij wijzen erop dat dit eveneens geldt voor de gegevens die haar thans worden overgemaakt met betrekking tot de maatregelen ten gunste van de tewerkstelling aangezien deze een onderdeel vormen van de sociale balans.

Zij vragen dat juridisch de nodige maatregelen worden genomen om ook in de toekomst over deze statistische gegevens te kunnen beschikken.

B. Met betrekking tot het ontwerp van koninklijk besluit

1. Definities van de verschillende vormen van opleidingen

De Raden herinneren eraan dat zij in het advies nr. 1.536 van 30 november 2005 de wens hebben uitgedrukt dat de omschrijvingen van de verschillende vormen van opleidingen in overeenstemming zouden zijn met de Europese definities opgenomen in de CVTS (Continuing vocational training survey).

Zij wensen dan ook volgende opmerkingen te formuleren met betrekking tot de omschrijvingen van de verschillende vormen van opleidingen in artikel 4 van het ontwerp van koninklijk besluit :

Vooreerst vragen zij om in de Nederlandse tekst van het ontwerp van koninklijk besluit zoals in de CVTS te spreken van “voortgezette beroepsopleiding” in plaats van “permanente beroepsopleiding”.

Ten tweede stellen zij vast dat in de Nederlandse tekst volgens artikel 4, vijfde alinea, derde zin de formele opleidingen enkel kunnen plaatsvinden op de arbeidsplaats, terwijl volgens het glossarium bij de CVTS formele voortgezette beroepsopleidingen duidelijk van de werkplek moeten gescheiden zijn (opleiding vindt plaats in bijzonder daartoe ingerichte ruimtes zoals klaslokalen of opleidingscentra).

Zij wensen dat de derde zin van de vijfde alinea van artikel 4 in die zin wordt aangepast en stellen voor deze als volgt te formuleren : "Zij kunnen niet plaatsvinden op de werkplek."

Om alle misverstanden te vermijden vragen de Raden deze zin in de Franse tekst als volgt te formuleren : "Elles ne peuvent pas se dérouler sur le poste de travail".

Ten derde wijzen zij erop dat volgens artikel 4, vijfde alinea, vierde zin de formele opleidingen deel moeten uitmaken van een opleidingsplan.

Zij menen dat deze vereiste niet in overeenstemming is met de omschrijving van formele voortgezette beroepsopleiding in de CVTS.

Volgens het glossarium bij de CVTS wordt wel vereist dat de leerinhouden opgevat zijn voor een groep leerlingen (er bestaat bijvoorbeeld een leerplan).

Zij vragen dan ook artikel 4, vijfde alinea, vierde zin in die zin aan te passen.

Ten slotte merken zij op dat volgens het glossarium bij de CVTS bij de initiële beroepsopleiding vereist wordt dat de duur van de opleiding minstens zes maanden bedraagt.

Zij vragen dan ook om deze vereiste in artikel 4, achtste alinea waarin een omschrijving wordt gegeven van de initiële beroepsopleiding op te nemen.

2. Opleidingskosten

De Raden stellen vast dat krachtens artikel 4, laatste alinea de opleidingskosten enkel nettokosten zijn.

Omwille van de transparantie inzake de effectieve vormingsinspanningen vragen zij dat de formele opleidingskosten in vier rubrieken zouden worden onderverdeeld namelijk :

- de brutokosten van de opleidingen waaronder verstaan wordt de directe opleidingskosten zoals omschreven in punt 4.1. van de toelichtingsnota met betrekking tot het invullen van de sociale balans opgesteld door de Balanscentrale van de Nationale Bank van België;
- de betaalde bijdragen en/of stortingen aan collectieve fondsen zoals omschreven in punt 4. 2. van de toelichtingsnota met betrekking tot het invullen van de sociale balans opgesteld door de Balanscentrale van de Nationale Bank van België;
- de subsidies en andere financiële voordelen aan de onderneming toegekend in het kader van deze opleidingen zoals omschreven in punt 4. 3. van de toelichtingsnota met betrekking tot het invullen van de sociale balans opgesteld door de Balanscentrale van de Nationale Bank van België;
- de nettokosten van de opleidingen, waarbij bedoeld wordt de brutokosten vermeerderd met de betaalde bijdragen en/of stortingen aan collectieve fondsen en verminderd met de subsidies en andere financiële voordelen aan de onderneming toegekend in het kader van deze opleidingen.

Zij wijzen erop dat deze opdeling geen wijziging inhoudt van de berekeningswijze van de opleidingskosten zoals deze in de CVTS is opgenomen.

3. Personeelsregister

De Raden merken op dat in artikel 6 van het ontwerp van koninklijk besluit er nog sprake is van werknemers ingeschreven in het personeelsregister. Zij wijzen erop dat sinds 1 januari 2003 voor de werknemers waarvoor DIMONA geldt, de werkgever geen personeelsregister meer moet bijhouden.

Zij begrijpen dat omwille van de coherentie met de vennootschapswetgeving waarvan de sociale balans een onderdeel vormt, er nog verwezen wordt naar de personen ingeschreven in het personeelsregister.

Zij vragen evenwel dat de nodige stappen zouden ondernomen worden om de volledige vennootschapswetgeving in overeenstemming te brengen met huidige stand van de arbeidswetgeving.